

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Langdurige Zorg en Sport
Mevrouw C. Helder
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/JT/IdB/MK/bs/ATR3026/2023-U096

Uw referentie

T 070 310 86 66

E info@atr-regeldruk.nl

www.atr-regeldruk.nl

Datum 10 november 2023
Betreft Pauzeknop jaarverantwoording

Geachte mevrouw Helder,

Op 20 oktober 2023 is voorgenomen *Wijziging Besluit uitbreiding en beperking werkings-sfeer WMG ter tijdelijke beperking van de werkings-sfeer van artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg (Pauzeknop jaarverantwoording)* voor toetsing en advies voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR). Het voorliggende besluit richt zich op het uitstellen van de werking van artikel 40b (eis van een openbare jaarverantwoording) van de *Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg)* met twee boekjaren (boekjaren 2022 en 2023) voor bepaalde categorieën van zorgaanbieders. Het gaat hierbij specifiek om categorieën van zorgaanbieders die onder de *Wet toelating zorginstellingen (WTZi)* niet verplicht waren om een jaarverantwoording in te dienen. Zij zijn hiertoe sinds 2023 wel toe verplicht, maar met voorliggend besluit wordt hen meer tijd gegeven om hier aan te voldoen (de zogenoemd pauzeknop jaarverantwoording).

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

De verplichting om een openbare jaarverantwoording in te dienen moet worden gezien in de ontwikkeling in de afgelopen jaren naar steeds meer wet- en regelgeving om niet-integere zorgaanbieders tegen te gaan.¹ ATR heeft bij deze wetten kritisch geadviseerd.

¹ Deze wetgeving omvat de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz), de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) en de Wet marktordening gezondheidszorg. Het voornemen is daar twee maatregelen aan toe te voegen: de Wibz (maatregelen ter borging van een integere bedrijfsvoering) en de wetgeving inzake het verplichte transparantieregister (verplicht registreren door zorgaanbieders van financiële relaties).

De kritiek zag onder meer op de onderbouwing van nut en noodzaak van de stapeling van controle- en verantwoordingsinstrumenten. Ook hebben wij zorgen geuit over de werkbaarheid van deze stapeling, vooral voor kleine(re) zorgpartijen. Specifiek bij de advisering over de jaarverantwoording was onder andere onze kritiek dat onduidelijk is met welk doel de informatie uitgevraagd wordt en wat de meerwaarde is van deze informatie ten opzichte van al bestaande gegevens. Het college constateert dat met voorliggend voorstel om de jaarverantwoording voor bepaalde zorgpartijen twee boekjaren uit te stellen, deze problematiek wordt uitgesteld maar niet structureel wordt geadresseerd. De eerdere adviezen blijven daardoor onverminderd van kracht.

De toelichting bij het voorliggende voorstel benoemt dat omwille van een 'rustige en zorgvuldige implementatie van de openbare jaarverantwoording' de openbaarmakingsplicht met twee jaar wordt uitgesteld voor diverse categorieën zorgaanbieders. Bestaande zorgaanbieders die behoren tot de nieuwe doelgroep van de verplichting, hebben extra tijd nodig om hun financiële bedrijfsvoering aan te passen aan een jaarlijkse verantwoordingscyclus. Om rust te brengen in de zorgsector is besloten de openbaarmakingsplicht met twee jaar uit te stellen voor deze doelgroep. Hiermee is nut en noodzaak van het voorstel op zich helder. Het college merkt daarbij op dat de onderbouwing van nut en noodzaak in een ander opzicht wel aanvulling behoeft. De toelichting verwijst namelijk bij het bepalen van de lengte van de pauze naar signalen vanuit de sector. Die signalen zien echter niet alleen op de lengte van de implementatietermijn van de verplichting maar ook op nut en werkbaarheid van de verplichting. Niet duidelijk is welke signalen in deze zijn ontvangen en op welke wijze de signalen in het voorstel zijn verwerkt.

1.1 Het college adviseert in de toelichting duidelijk te maken welke signalen zijn ontvangen over het nut van de verplichting en op welke wijze deze signalen zijn verwerkt in het besluit.

Het college constateert dat de toelichting ook op een ander punt aanvulling behoeft. Zo wordt de aanleiding van de uitstel van de jaarverantwoording gekoppeld aan de ontwikkeling van een visie op de eerstelijnszorg. Het voorstel bevat verder geen concretisering of uitleg wat deze visie inhoudt. Om onduidelijkheid hierover te voorkomen, acht het college dit wel van belang.

2. Minder belastende alternatieven

Het college stelt vast dat de wijziging voor de aangewezen categorieën zorgaanbieders op zich een tijdelijk minder belastende uitvoering van de openbare verantwoording mogelijk maakt. De verplichting herleeft echter weer vanaf het boekjaar 2024. Dit betekent dat de regeldruk van de verantwoordingsplicht slechts wordt uitgesteld. De duur daarvan is in de tijd beperkt tot twee jaar. Mede in aanmerking nemend de onderliggende problematiek (twijfel aan nut en noodzaak en meerwaarde van de verplichting tot openbare jaarverantwoording (zie onder toetsvraag 1) ziet het college een beter en tegelijkertijd ook minder belastend alternatief. Dat alternatief is om met het besluit weliswaar de pauzeknop te introduceren, maar daarbij vast te leggen dat deze knop geactiveerd blijft zolang nut en noodzaak van de verplichting niet zijn aangetoond. Mocht nut en noodzaak aangetoond kunnen worden, spreekt het voor zich dat ook nog een toereikende termijn wordt gegeven voor een zorgvuldige implementatie.

2.1 Het college adviseert om in het besluit de pauzeknop geactiveerd te houden zolang nut en noodzaak van de jaarverantwoordingsplicht niet aangetoond zijn.

3. Werkbaarheid

Het doel van het voorstel is om aangewezen categorieën zorgpartijen meer tijd te geven om aan de jaarverantwoordingsplicht te voldoen omwille van een rustige en zorgvuldige implementatie. Het voorstel biedt echter geen inzicht in of de termijn van twee jaar voldoende is.

3.1 Het college adviseert op basis van de signalen over de werkbaarheid die zijn ontvangen, nader te onderbouwen of twee jaar uitstel voldoende tijd geeft voor een zorgvuldige implementatie.

Het voorstel ziet alleen op een pauzeknop voor de jaarverantwoording en niet op andere verplichtingen die gelden op grond van de Wtza. Ook geldt de pauzeknop alleen voor bepaalde categorieën zorgaanbieders. Om onduidelijkheid te voorkomen over wat wel en niet geldt voor welke partijen, is heldere communicatie hierover van belang, zeker gezien de grote diversiteit binnen de zorgsector.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bevat een kwantitatieve analyse van de regeldrukeffecten. Het besluit betekent dat circa 18.000 zorgaanbieders voorlopig niet aan de openbaarmakingsplicht hoeven te voldoen. Deze afname ziet voornamelijk op de eerstelijns zorgaanbieders, zorgaanbieders die uitsluitend met Zvw- of Wlz-pgb gefinancierd worden, onderaannemers en zorgaanbieders die uitsluitend worden bekostigd met een VWS-subsidie. Het college constateert dat het besluit slechts leidt tot *uitstel* van de jaarverantwoordingsplicht en de bijbehorende regeldruk, en niet tot een structurele afname daarvan. Dit dient helder in de toelichting naar voren te komen.

Verder behoeft de berekening van de regeldrukgevolgen aanvulling. De toelichting bij het voorliggende voorstel bevat een aantal indicatieve bedragen voor de regeldruk per categorie zorgaanbieders. Een berekening van de totale regeldrukeffecten van het besluit ontbreekt. De regeldrukanalyse dient hierop aangevuld te worden.

4.1 Het college adviseert de beschrijving en berekening van de gevolgen voor de regeldruk op bovenstaand punt aan te vullen c.q. aan te passen.

Dictum

De onderbouwing van nut en noodzaak van het voorstel heeft aanvulling. Het college ziet ook een mogelijk minder belastend alternatief. Dit geldt ook voor de onderbouwing van de werkbaarheid. De regeldrukanalyse is tot slot incompleet.

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Het voorstel niet indienen, tenzij rekening is gehouden met de adviespunten.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris